

VÖRÖS LOBOGÓ

az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVI. évfolyam,
4619. szám
4 oldal,
20 bani
1960.
január 13,
szerda

Városunkból — rajonunkból

"MIND NAGYOBB JÖVEDELMET VALAMENNYI TERMELESI AG TERVENEK
TULSZÁRNALÁSÁVAL"

Az ötvenes állami gazdaság dolgozóinak szocialista versenyfelhívása

Az 1959. évi gazdasági eredmények és az 1960. évi tervfeladatok megvalósítása alkalmával mind jobban kibontakozik a dolgozók kezdeményezése. Az RMP KV 1959. december 3-5-i plenáris ülésének utasításai alapján az ipari és mezőgazdasági dolgozók behatóan tanulmányozzák: milyen belső tartalékokkal rendelkeznek, amelyek felhasználásával hozzájárulhatnak az 1960-as évi tervfeladatok teljesítéséhez és tulszárnyalásához. A dolgozók kezesen szavakkal állást foglalnak az eddigi

hiányosságok ellen, javaslatokat tesznek, kötelezettségeket vállalnak, hogy minél több, jobb és olcsóbb terméket adjanak a dolgozó nép államának — saját maguknak. Így történt ez az ötvenes állami gazdaságban is az 1960-as évi tervfeladatok ismertetése alkalmával. A gazdaság dolgozó szocialista versenyfelhívást intéztek rajonunk összes állami gazdaságához. E versenyfelhívás alapját az állami gazdaság munkaközösségének kötelezettségvállalásai képezik.

"Elemelve a mind nagyobb jövedelem biztosításának lehetőségét, valamennyi termelési ág tervének tulszárnyalása révén mi, az ötvenes állami gazdaság dolgozói, technikusai és mérnökei szocialista versenyre hívjuk rajonunk összes állami gazdaságainak dolgozóit és az alábbi kötelezettségvállalásokat tesszük:

A GABONATERMÉSZÉSÉNK:
575 tonna búzát, 200 tonna kukoricát, 30 tonna napraforgót és 240 tonna cukorrépát termeszünk terven felül.

AZ ALLATTENYÉSZTÉSÉNK:
500 hektoliter tej, 22 tonna húst, 28 darab borjút, 55 darab bárányt nyerünk állatállományunktól terven felül. Ugyanakkor minden szarvasmarha takarmányozására 10.000 kiló jóminőségű siló takarmányt biztosítunk.

A GEPPARKNAL:
A javítás munkálatait március 1-ig befejezzük. A javításoknál az elhasznált alkatrészek újra használhatóvá tételével 30.000 lej értékű megtakarítást biztosítunk. Az év folyamán egy normálhektár önköltségi előirányzatát 10 százalékkal csökkentjük.

AZ ÉPÍTKEZÉSEKÉNK:
1960. november 1-ig teljesítjük a beruházási terv előirányzatát és 30.000 lej értékű megtakarítást biztosítunk.

Ugyanakkor vállaljuk, hogy 1 tonna buza önköltségi árát 56 lejjel, a kukoricát 54 lejjel, a napraforgót 80 lejjel, a cukorrépát 7 lejjel, a sertéshúst 1100 lejjel, 1 hektoliter tej önköltségi árát pedig 550 lejjel csökkentjük az előirányzathoz viszonyítva.

A fentiek megvalósítása révén vállaljuk, hogy minden hektár szántóterület után 1000 lej, összesen 3.700.000 lej előirányzatot felül jövedelmet biztosítunk.

PRIBAC IOVITA
igazgató

TILLINGER PAUL
az üzemi bizottság elnöke

STOIAN SAVU
a pártalapszervezet titkára

MARIS PAVEL
az IMSZ alapszervezet titkára

A Vörös Trió gyárból írják levelezőink

Jól működik a Vörös-keresztes csoport

A Vörös Trió-gyár pártalapszervezete hatékonyan és állandóan irányítja az üzemi tevékenykedő vöröskeresztes csoportot. Ennek eredményeként az utóbbi időben jelentősen erősödött a csoport munkája. A csoport vezetősége, Kondács Erzsébet kommunista irányításával, széleskörű felvilágosító-szervező munkát fejtett ki a dolgozók között és így jelenleg több, mint 750 tagja van a csoportnak.

Említésre méltó az is, hogy az üzemben 26 elsősegély nyújtó órhely működik eredményesen. Lelkiismeretes és fáradhatatlan munkájukért Békési Anna, Sirian Doina és mások érdemelnek dicséretet, akik szeretettel ügyelnek a dolgozók egészségére. Ezenkívül Manta Constanta és Copil Andrei orvosok vezetésével állandó jellegű tanfolyam működik, ahol egyre több dolgozó sajátítja el mindazokat a tudnivalókat, amelyek az elsősegély nyújtásához szükségesek.

Tóth Pál

Értékes megvalósítás

A közelmúltban a Vörös Trió-gyárban korszerűen berendezett vegyszeti laboratórium létesült. Ennek nagy jelentősége van és különösen a festőanyagok nyújtásához szükségesek.

Rövid idő telt el a laboratórium létesítése óta. De már is tapasztalható, hogy jelentősen hozzájárult a minőség javulásához és a festék, valamint a vegyi anyagok megtakarításához.

A December 30. gyár-fonoda laboratóriumában a minőség éber őrei dolgoznak. A laboratórium munkaközössége gondosan ügyel arra, hogy a termelési folyamatba kifogástalan minőségű fonal kerüljön. Popovici Arminca (középen) szakértelemmel irányítja ezt a munkát. A laboratórium többi dolgozója is, mint Derban Maria és Popovici Domnica eredményes munkát végez a megjelölt felszerelés segítségével.

hoz. Az eddig elért eredményekhez szorgalmas és felelősségteljes munkával hozzájárult Petruțiu Lucia ifj. munkás mérnök, aki egyre magasabb megvalósítások elérésére törekszik.

Filó Maria

Eredmények és javaslatok

Az Épület-elmegyár dolgozói kimagasló eredményeket értek el az 1959-es évi terv megvalósításában: 107 százalékra teljesítették tervüket. Ennek az eredménynek az elérésében nagy része volt Káli János, Tilich Iosif, Mihoc Iosif, Székely Károly, Gherla Dumitru, Dudas Iosif, Kiss András és sok más szorgalmas dolgozónak, akik lelkes odaadással törekedtek a terv teljesítésére.

A gyár dolgozói ebben az évben is felkészültek arra, hogy minél jobban és minél

hamarabb tudják teljesíteni tervüket. Ezért megbeszéltek az évi tervfeladatok mutatószámaikat és különböző javaslatokat tettek ezek megvalósításáért.

Igy például csoportosítják a különböző helyen levő műhelyeket, hogy kiküszöböljék a szállítási költségeket és nagymennyiségű üzemanyagot takarítsanak meg és ilyen módon is csökkentik az önköltségi árat.

A gyár aradi és gyoroki

részlegén bevezetik a két váltást és ezzel is emelik a termelékenységet.

Iparvágyait létesítenek az asztalosműhely és a berakodó között, ami hozzájárul a nehéz fizikai munkák kiküszöböléséhez.

A minőség megjavítása céljából kavics-válogató gépet helyeznek üzembe, ami méret szerint válogatja a kavicsot. Ezt eddig kézzel végezték. A fenti intézkedés hozzávetőleg 10.000 lej megtakarítást jelent a vállalat részére.

Mindezek az intézkedések lehetővé teszik az 1960-as évi terv teljesítését.

A fonoda laboratóriumában

Több, jobb és olcsóbb mezőgazdasági és állati eredetű élelmiszcikket termelnek a városkörnyéki szocialista egységek

Az erőteljes szocialista ipar mellett városunk jelentős mezőgazdasági földterülettel rendelkezik. Ily módon a városkörnyéki szocialista mezőgazdasági egységek cselekvően hozzájárulhatnak a város lakosságának gabonával, zöldség- és főzelék-félékkel, hússal, tejfel, tojással, gyümölcssel és más élelmiszerekkel történő ellátásához. A városi pártbizottság büroja és a városi néptanács végrehajtó bizottsága az elmúlt napokban elemelte a városkörnyéki mezőgazdasági egységeknek a város ellátásával kapcsolatos munkáját. Az elemző gyűlésen részt vettek a városkörnyéki kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások elnökei is.

Városunk mezőgazdasága az elmúlt években jelentős eredményeket ért el, azonban még léteznek kihasználatlan tartalékok, melyeket hasznosítani kell, mert azok hatékonyan hozzájárulnak a mezőgazdasági termelés és az állattenyésztés fejlesztéséhez. A kollektív gazdaságokban az összes növényeknél teljesítették a hektáronkénti terméshozam előirányzatot, viszont nem ez a helyzet a mezőgazdasági társulásokban, melyek csak az árpatermesz vonatkozásában haladtak túl az előirányzatot, a többi növénynél pedig nem teljesítették a tervet. Elemelve a kérdést, megállapíthatjuk, hogy ahol túlteljesítették a termelési előirányzatot, még ott sem történt ez a megélőztés lehetősége arányában, mivel hibák mutatkoztak a szántóföldek jó kihasználása terén. Ilyenek: a talaj feljavításának hiánya, nagyobb területek parlagon tartása, mivel a szalmakazlakat kint hagyták a határban — mint például a Sarló és Kalapács és a Vörös csillag kollektív gazdaságokban, ahol több, mint 5 hektár területet foglaltak el a kazlak —; az őszi mélyszántás elvégzésének mellőzése stb. Így például 1958 őszén a városkörnyéki mezőgazdasági társulások 542 hektár földön nem végeztek mélyszántást.

A hektáronkénti terméshozam növelése megköveteli az említett hibák megszüntetését. A mezőgazdasági egységek vezetőtanácsainak elsősorban bizottságokat kell alakítaniuk, amelyek az összes földterületet a termelés szolgálatába állítják. (E területek közé tartoznak a parlagföldek, a gómyomlak borított, a mélyedésekben levő és talajvízreklátt kített földek, valamint a csatornák és utak mellett levő területek). Ezek a területek parlagföldekkel és csatornázással újra használhatóvá válnak. Hasonlóképpen, a gyengén termő legelőket fel kell törni és be kell vetni takarmánynövényekkel. Ezáltal ebben az évben, a mezőgazdasági terület 260 hektárral növekszik.

A gyenge termelékenységű területeket fel kell javítani állattátrágyával. Intézkedni kell, hogy az összes rendelkezésre álló terméshozam trágyát a földre szórják. Egy másik fontos intézkedés a növények hektáronkénti sűrűségének biztosítása. A Partizán kollektív gazdaságban 3540 kiló csöves kukorica-termet ért el hektáronként, viszont ott, ahol hektáronként 28.000—30.000 növényt ültettek, a hektáronkénti termés több mint 5000 kilót tett ki. Ez a példa is meggyőzően igazolja, hogy milyen szükséges a növények megfelelő sűrűségének biztosítása.

Annak érdekében, hogy az RMP KV múlt évi plenáris ülésén megjelölt terméshozamokat — legkevésbé 2000 kiló buza, 3000 kiló szemeskukorica, 35—40.000 kiló cukorrépa és 2.500 kiló napraforgó hektáronként — elérjük, szükséges, hogy a buzáknál négyzetméterenként 550 szál növényt, a kukoricánál hektáronként 35.000—40.000 növényt, a cukorrépánál hektáronként 110.000 növényt, a napraforgónál pedig hektáronként 45.000 növényt biztosítsunk. E módszer alkalmazásával idén, a múlt évhez viszonyítva 1252 vagonnal több cukorrépa terem majd a 28 vagonnal több napraforgót termelhetünk, melyből mintegy 6 vagon olajat nyerünk. Az említettek mellett számos más hasznos módszert kell alkalmazni a terméshozam növelése érdekében, mint például: magas termelékenységű, tisztított zöldségeket kell alakítaniuk, amelyek az összes földterületet a termelés szolgálatába állítják. (E területek közé tartoznak a parlagföldek, a gómyomlak borított, a mélyedésekben levő és talajvízreklátt kített földek, valamint a csatornák és utak mellett levő területek).

A város ellátásának, valamint az ipar és az export szükségletei biztosításának fontos tényezője a burgonya, valamint a zöldség- és főzelék-félék termesztése. Az éghajlati és talajviszonyok kedvező körülményeket biztosítanak a növények termesztéséhez. Ennek ellenére a főzelék- és zöldségfélék

lék termelése nem kielégítő, a városkörnyéki kollektív gazdaságok az összes termésnek csupán 5,6 százalékát biztosítják. Az Elena Pavel kollektív gazdaság olyan területtel rendelkezik, amelynek régi zöldségtermesztési hagyományai vannak. Mégis csak egy harmadrész akkora területen ültetnek melegegyi növényeket, mint Vingán, ahol nemrég kezdtek meg a konyhakerti növények termesztését. A Partizán és a Vörös Csillag kollektív gazdaságokban az elmúlt években csupán 500 négyzetméteren termesztettek hajtatott uborkát és paprikát.

A jövőben a kollektív gazdaságoknak egységesíteniük kell termelési tervüket, át kell csoportosítaniuk a munkaerőket, a főzelék- és zöldségfélék termesztésének fokozására, teljes mértékben ki kell használniuk a kedvező talaj- és éghajlati adottságokat, az összes rendelkezésre álló gazdasági tényezőket. Nagyból figyelmet kell fordítani az azoknak a növényeknek a termesztésére, amelyek hozzájárulnak a közvagyon gyarapításához és amelyek — a korai zöldségfélék értékesítése révén — már az év első hónapjaiban biztosítják a pénzjövedelmet és az előleg folyósítását. Ennek érdekében jelöljék ki a korai burgonya és zöldségfélék termesztésére alkalmas földeket, tegyék meg az előkészítő munkálatokat, intézkedjenek a melegegyi területek növeléséről, fordítsanak nagyobb figyelmet a burgonya javozására, hogy korai termést érjenek el.

Az elmúlt év folyamán a kollektív gazdaságokban sikeres mutatókat az állatállomány számának növekedése terén is. A szarvasmarhák száma megkétszereződött, a juhoké pedig két és félszeresére növekedett. Az eredmények mellett azonban a 100 hektár területre számított állatok száma még mindig alacsony. Annak ellenére, hogy a szárnyasok nevelése jövedelmező, a kollektív gazdaságok nem foglalkoztak ennek az ágának a fejlesztésével.

Mivel városunkban az állati eredetű termékek értékesítésére megfelelőek a körülmények, a kollektív gazdaságoknak a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítaniuk a tejelő tehenek és a szárnyasok számának növelésére, a sertések hizlalására. A juhállomány gyarapítását csak azok a kollektív gazdaságok szorgalmazzák, amelyek nagyobb legelőkkel rendelkeznek.

(Folytatása a negyedik oldalon)

Mi újság a külpolitikában

● A TASZSZ közlemény legutóbbi visszhangjaiból ● Indonéziai lap vezércikke a SEATO februári ülészakával kapcsolatban

Delhi. Az indiai sajtó is részletesen kommentálja a küszöbön álló új szovjet rakétakísérleteket.

"Már a múlt évben is mindenki meg volt győződve arról, hogy az oroszok, akik úrrakékat lőttek a Holdba és szintén úrrakéta segítségével felényképezték a Hold eddig ismeretlen oldalát, az idén is megőrzik felsőbbrendűségüket az úrrakéta-technika terén — írja a Times of India. A napokban nyilvánosságra hozott új szovjet terv is éppen erről tanuskodik. Senki sem csodálkozik azon, ha ezután az új szovjet rakétakísérlet folytán újabb nagy lépés születik a világűr tanulmányozásában.

Az Indian Express a TASZSZ hírvivőnként nyilatkozatát kommentálva azt írja, hogy az oroszok ismét meglepték valamilyen új nyugati világot.

Phenjan. Pek Nam Un, a Koreai NDK Tudományos Akadémiájának elnöke az új szovjet rakétakísérlet tervét kommentálva kijelentette, a TASZSZ hírvivőnként egyik munkatársának:

Az eddigi szovjet úrrakéták ékesszólóan bebizonyították, az egész világ előtt, hogy a szovjet tudomány példátlan eredményt ért el a világűr titkainak felderítésében. A küszöbön álló rakétakísérlet rendkívül nagyfontosságú lesz az újabb nagyprecíziású rakéták építésével kapcsolatban és bizonyítéka annak, hogy a Szovjetunió a rakétaépítés terén állandóan előrehalad. A

szovjet nép, amely nagy pártja vezetésével a kommunizmust építi, lankadatlanul munkálkodik az emberiség egyik legnagyobb álmának valóra váltásán.

Dzsakarta. (Agerpres). A SEATO agresszív katonai tervét februárban ülészakaf tart Washingtonban. Ezzel kapcsolatban a Pemuda című új-szovjet éberségre inti az indonéziai kormányt és a népet — mint hangsúlyozza — ezen az értekezleten újabb agresszív terveket fogják kidolgozni Indonézia ellen.

A lap kiemeli, hogy a SEATO agresszív katonai terv napról-napra népszerűtlenebbé válik az ázsiai országokban, majd egyebek között hangsúlyozza: az indonéziai népek részen kell lennie, hiszen a SEATO segítséget nyújtott az indonéziai lázadók számára.

Moszkva. Az Ob nevű hajó, miután 24 órát horgonyozott az antarktiszi Mousson ausztráliai kutatóállomás közelében, tovább folytatja útját kelet felé. Az Ob itt benzint rakott partra, hogy biztosíthassa a Mirnij-levegő és a Lazarev megfigyelő állomás közötti közlekedő szovjet repülő üzemanyagszükségletét.

London. Az angol fővárosban tanfolyamok indultak, amelyeken tanulmányozzák a Szovjetunió gazdasági kérdéseit, valamint az angol-szovjet kereskedelmi kapcsolatokat.

Üzemi klub tevékenysége a termelés szolgálatában

A Dimitrov vagongyár munkásai arra törekednek, hogy tevékenységével támogasson az üzem dolgozóit minél szebb termelési eredmények elérésében.

A klub az MTE körrel és a műszaki kabinettel közösen előadásokat és beszámolókat tartott műszaki kérdésekről. A munkatervnek megfelelően az elmúlt évben 20 előadást és műszaki beszámolót tartottak. A többi között olyan kérdésekről, mint a milányagok használata a vagonépítésben, a modern vagonkészítési üzem megszervezése, a Dimitrov gyár múltja és jövője, stb.

Meg kell említenünk azt is, hogy a klubban két technikatudományos állásukat szervezték, amelyekben több érdekes és értékes beszámoló hangzott el. Különösen figyelemre méltó voltak közülük az automata hegesztésről, a gépek és szerkesztők használatáról szóló előadások. A felolvasásokat rendszerint gazdag szemléltető anyaggal illusztrálták. Hasonlóképpen a hegesztő osztállyal „Aki tud, nyer” versenyt — szervezték a hegesztésről. Harmincöt jelentkező vett részt a versenyen, (legfőbbül fiatal), a nyertesek között különböző pénz-, könyv- és tárgyjutalmakat osztottak ki.

A Dimitrov gyárban a termelési tervek teljesítését jelentősen elősegítette a szocialista verseny. Az üzemi pártbizottság, az adminisztratív vezetőség és az üzemi bizottság alaposan

megszervezte a termelési tevékenységet és ezáltal a szocialista verseny jelentős eredményekhez vezetett. A termelési eredmények népszerűsítésében részt vett az üzem vezetékes rádióállomása is. Műsorában cikkeket olvastak fel a gyár dolgozóinak sikereiről, a megtekintésekről, hírekről, tudósításokról közvetítettek a termeléssel kapcsolatos fontosabb kérdésekről.

A vagongyáriak teljesítették múlt évi tervüket és

1959 első felében elnyerték az Iparág élenjáró üzemért megillető versenydíjat. E sikerek elérését elősegítette a sokoldalú agitációs és propaganda munkája. Ebből a klub is részt vállalt.

A klub vezetősége ebben az évben arra törekedett, hogy alaposan szervezze meg munkáját, hatáskörét és meggyőzővé tegye azt és ezáltal még szebb sikerek eléréséhez segítse a vagonépítőket.

Farkas Tibor

Újabb sikerek a gyártási idényben

Az ujaradi Munca malátagyárban ez a gyártási idény igen hosszúra nyúlt. Az idény első felét, azaz 1959-re eső részét sikeresen zárták, a termelési tervadatokat 105 százalékkal teljesítették. Január első tíz napjának munkajelöltjei méltóan folytatták, ugyanis termelési tervüket 101,5 százalékkal teljesítették.

A gyártási idény második felére előreláthatólag egész június második feléig tart. Ezt követően a gyár berendezését javítják, előkészítik a következő idényre.

Fiatal temesvári színészek a fővárosban

(Temesvári tudósítás)

A színházak életében nem a napi esztendő számít, hanem az évi idény első előadásai. A fiatal temesvári színészek először lebentek a fővárosi színházba, ahol kezdődött a hársnyílgyűjty, akkor kezdődött a hársnyílgyűjty, akkor kezdődött a hársnyílgyűjty.

Az is, hogy az ilyen művészeti intézmény végző értékmérlegét a bevezetők, nyáron vonják meg az arra hivatottak. Ami pedig közülük esik, a munka, minden egyes bemutató: egy-egy vizsgál. „Itt tartunk, ezt tudjuk, itéljen és segítsen a közönség és a szakértő bírálókat”.

Színházaink fejlődését szolgálja az évenként Bukarestben megrendezésre kerülő művészeti torna, amelyen az ország egyes meghívott színházai, megpedig kimondottan a fiatal színészek és rendezők vinnak meg egymással a zsűri és a nagyszámú fővárosi közönség előtt.

Erre a versenyre kapott meghívást a Temesvári Állami Magyar Színház együttese is. A művészeti tornát az elmúlt év utolsó napjai során bonyolították le a fővárosi Jidias Színház színpadán. Így tehát az év végén ott állt a Temesvári Magyar Színház ifjú gárdája egy országosan ismert rendezővel és egy nagy zsűrivel.

Erről a beszámolóról beszélgetünk Taub Jánossal, a színház fiatal igazgatójával. — Hogyan jut el egy színház oda, hogy meghívják? — kérdezzük.

— Előzően egy többtagú művészeti bizottság járta be az országot és jelentést tett a látottakról, hallottakról. Nálunk éppen A medikus előadását nézték meg a végrehajtásban a kilenc társulat között, mely az ország közel negyven színházához közlő meghívást kapott, ott szerepelt a mi nevünk is. Ez felelősséget is jelentett számunkra.

Mint ismeretes, pár évvel ezelőtt mind a nagyvárosi előadókban, mind pedig a bukaresti döntőben a Monsterrát előadásával az élvonalban végeztünk az akkori ver-

senyben. Színházunk azóta sok új taggal erősödött. Bemutatóinkról, előadásainkról, mint fejlődésünk egy-egy újabb jeleiről számolt be a sajtó az ország közvéleményének. Ezt kellett igazolnunk Bukarestben.

Kérdésünkre Taub elvtárs, a 1960-as műsorszervezőről is nyilatkozik: — Elsőben lépünk Bernat Shaw-szindarab- bal közönségünk elé. Február elején mutatjuk be a nagy skót író Ördög cimboráj című, az amerikai szabadságharcban lejáró színművét. Ebben is főképpen a színház fiataljai jutnak szóhoz: Fábán Ferenc, Adleff Ingeborg, Rappert Károly, Balogh Eva, Szabó Lajos és mások. Ezzel, a sokak által „merésznek” tartott erőpróbával erőttségünk újabb fokát óhajtjuk bebizonyítani.

sz. m.

Fabian Ferenc és Balogh Eva, a színház fiatal művészei. Balogh Sándor: A medikus című darabjának második felvonásában.

Belső tartalékból

Az IOIL-Universal vállalat jelentős eredményt ért el december hónapban. Egy százalékkal túlteljesítették havi tervfeladatukat. A többi között gyártottak különböző formájú vaszerkezeteket, vaságysokat és tárgyakat. Ezenkívül a császári állami gazdaság részére vontatókocsikat javítottak. Ezeket a javításokat 95 százalékosan belső tartalékból és hulladékanyagból végezték, ami jelentős anyagmegtakarítást jelent a vállalat részére.

A munkában kitűnt Köbör János és Frejer Mihály csoportja, valamint Hoffmann János IMSZ-tag brigádja.

HIRDETÉSEK

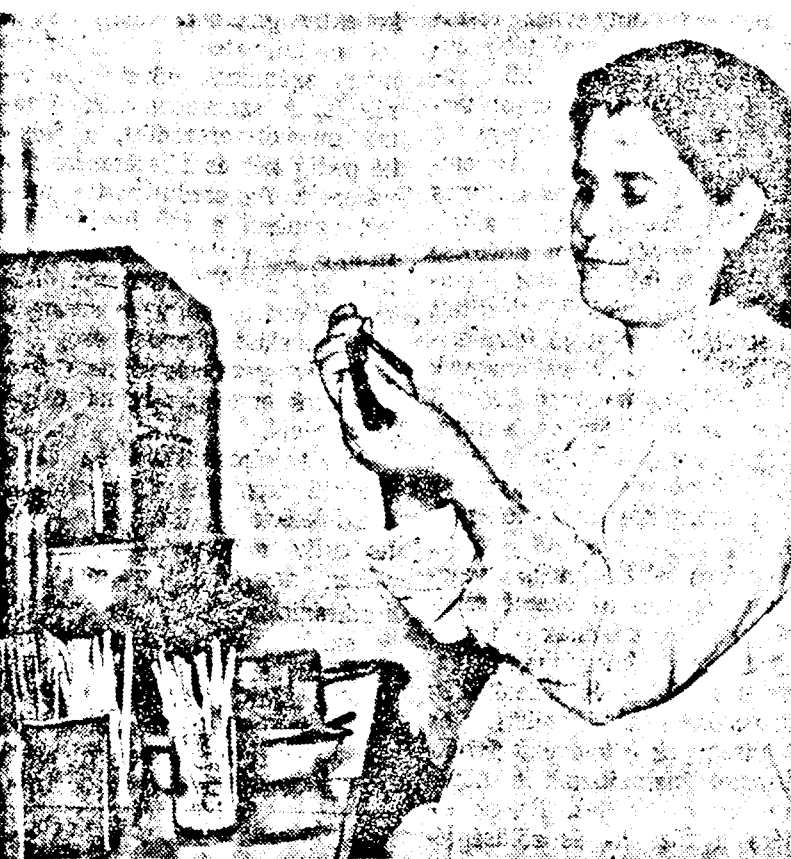
A Tóth Árpád irodalmi kör

Az Aradi Állami Színház műsora

Értesíti tagjait, hogy január 14-én, csütörtökön délután 5 órakor a Pionírházban munkatársi ülést tart. Érdeklődőket szívesen látnak.

Szerdán, január 13-án este fél nyolc órakor: Talfun. Csütörtökön, január 14-én este fél nyolc órakor: Talfun.

A dolgozók egészségének védelmében

A dolgozók egészségének védelmében

A CFR Poliklinika laboratóriumában dolgozik Ionescu Zorina laboránsnő. Munkáját mindig a legnagyobb lelkiismeretességgel végzi, mert tudja, hogy ezzel hozzájárul a dolgozók egészségének megvédéséhez, illetve helyreállításához.

A táncosport egy horvát és egy bányai népi szítműt mulat.

A CFR Poliklinika laboratóriumában dolgozik Ionescu Zorina laboránsnő. Munkáját mindig a legnagyobb lelkiismeretességgel végzi, mert tudja, hogy ezzel hozzájárul a dolgozók egészségének megvédéséhez, illetve helyreállításához.

A hét filmjei

A Tartományi Mozivállalat közli filmszínházaink alábbi műsorát:

DÓZSA GYÖRGY filmszínház: Tízok. NICOLAE BALCESCU filmszínház: Lorenz házassága. I. E. CARAGIALE: filmszínház: Don Juan utolsó kalandja. TINERETULUI filmszínház: Merénylet. HERBAK

JANOS filmszínház: Zemszoktitka. PROGRESUL filmszínház (Ujarad): Fesztivál. SO-LIDARITATEA filmszínház (Gáj): A hongkongi kémnő. MAKSYM GORKIJ filmszínház (Mikela): Fesztivál. ILIE PINTILIE filmszínház: (Mosóczi-telep): 1918-as év.

Sütő András

A NYUGALOM BAJNOKA

Fájt a szíve, hogy illyesmit emleget. Már szívtárgyot a könyve. István a tenyerére hajtotta a fejét, és kilaudt a cigarettát az ujjai között.

— Alomban láttam... — szólalt meg később csendesen az öreg. — Most is hallom a kacagást. Felperteg az udvar és eltiint a nagy porban.

Aztán újra hallgattak. Az öregasszony a könyvét törli gette. István kiment a ház elé s a tornác fájának támaszkodva a remegve kipattogzó csillagokat nézte, míg el nem készült a turós puliszka.

Eleinte még azt akarta elmondani az apjának, hogy ha nem egyeznek meg a kollektiva ügyében, elköltözik a háztól, őt ne vádolja senki azzal, hogy be akarja csapni az embereket. Hogy Agnes szöve került s a fiataisága, az egész élete újra elvonult előtte, reménytelen erőfeszítésnek tűnt ez a terve. Így, hogy együtt voltak, így is gyakran sajtott a szíve az egyedülvalóság érzéséről. Sokszor elképzelte, új asszonyt keres magának és a kislia lesz, ugy nevel majd, ahogy őt nevelte az édesapja. Ha vásárolna meg, magával viszi, lásson sokadalmat, sátrat, forgó hintát. Tavasszal az erdőben elmagyarázná, melyik madarat hogy hívják, hová rak fészket, megmutatná neki a malomban a gépházat, a hatalmas, fényes lendkerék... Azt is elképzelte, hogy idővel lovát, szekert verna s a gyerek kezébe adná a gyeplőt, és egyönyörködne az ügytelenségén, az okoskodásán, a bizkeségén...

De mindez csak Agnessel lett volna szép. Agnes játékos-szo-

VIII.

morkás ragaszkodását, kedves beszédjét, fáradszátlanúságát, a mindig minden nehéz gondot eloszlató gyermeki bizakodását, a legkisebb öröme is kiborbanó jókedvét s az egészséges, ropogó kacagását ő senkiben meg nem találta. Igaz, nem is volt sem kedve, sem ideje keresni. Így hát — ha eszébe jutott a gyerek, csak tűnődött és álmodozott s megrendülten, lázadóva kérdezte önmagától, hogy miért éppen Agnesnek kellett az életből kiköltöznie?

Ez a lázadás az idő múltával mindinkább elszelidült benne. Maga is keményen küzdött ellene, s ha időnként redőrt, még keményebb munkára fogta magát s néha csak elcsodálkozott, hogy milyen vidám, trefás kedve kerekedik. Ilyenkor az édesanyja is kivirult, a fiatalos arca sugárzott a boldogságtól s a fiút mellet szöveg nélkül, régi dalokat dúdolgatott.

De ezen az estén, bár elke-relték a vitaköször, mindhármán szótlanul fektüdtek le. Másnap hajnalban István kiment körévégnél. De belé sem melegegett a munkába, a néptáncostól már kiltetk utáná, hogy a szövetkezet dolgait tárgyalják, s ha nincs ott, nem hoznak döntést. El kellett csapni az elárulót, mert feltárta mindig az ajtóra: „Rögtön jövök” — a két-három napig arafelé sem nézett. István a sarlóval a karján ment be a végrehajtó bizottság ülésére, aztán, hogy a szövetkezet ügyeit tisztába tették, az agitátorokat

vette számba, kiosztotta nekik a frissen érkezett újságokat, brosúrákat, s doltját még mindig akadt elintéznivalója a falu dalgaiban.

István napjait az édesanyja így szokta elmesélni Dudas Berneknek:

— Nem tudom, Berni drága, meddig bírja a nyargalást. Az ajtó madzagja semmi ahhoz képest, hogy őtet mennyit ráncigálják. Ha elindul vacsorát, a szövetkezetbe szivarért, az a semmi kis út is éjtélekre nyúlik, mert azt mondja: jönnék a rajontól, jönnék a tartománytól, az újságtól, a női bizottságtól, az Adásztól, a vöröskeresztől, a tudományos társulattól, az ifjúsági szervezetektől és a jóisten tudja még honnan. Még írók is jönnék s morognak, hogy a hirdető táblára rosszul írták fel a nevüket. A kulturothron igazgatója azt írta oda, hogy megérkezett Gáspár Mihály. Erre odacsódlott a nép, mert azt gondolták, hogy Gáspár Minyának, ennek a miénknek lesz a tárgyalása, mert ellopott nyolc pár gumibocskort a szövetkezetből. Hát aki jött, az nem Mihály volt, hanem Antal. Volt baj mialta. De van olyan is, aki csak beállt, hogy el akarja mondani, mielőtt lesz az eső. De minik azt már úgy tudjuk, mint a miatyánkot. Ezt minden évben halljuk. Azt is mondta Bakos Laji az egyik gyűlésen: „Az esővel tisztába jöttünk. De azzal nem vagyunk tisztába, hogy miért nem hoznak sört a szövetkezetbe.” Bakos szereti a

sört, hát mindig ez az egy panasza van.

István pedig veszi a kalapját, dugja vissza a levest a lerbé, s indul szállásért. Ha nem találja az elnököt vagy a baktér, az ő nyakára járnak. S van köztük olyan, hogy elrontja az embernek a napját. Kijött a multkor egy kövér fehérről, egész nap Tóth Lacit hajkurászta, le akarta fényképezni, mert hogy ő vetette el elsőnek az árpát. Nahát, az kikötötte, hogy ahová őtet lefektetik, ott kulák se legyen, boha se legyen, sok gyerek se legyen, mert dolgoz van. Meg is haragudott elváltam. Azt mondta neki: leírásnő drága, mások hozzá magával az ágyát, a paplanát, mert a mi falunkban még nincsen szálloda. S hát a többi, te Berni! Azt gondolták, ő forgatta a fején a világot. Vasárnaponként mind ide gyűlnek, itt az udvaron tárgyalnak az akadémia alatt. Hogy István, gyengék a bírák, gyengék a hídlak, s a néptanácsi titkár nem fogadta Bakos Lajinak a köszönetét. Hát ha rossz a szeme szegénynek. Ha köszönsz neki, már keresi a szemüvegét, de az ember nem várhatja meg, amíg a szebelt végigtapogatja. Meg, hogy a szövetkezetben nincsen patkószög. S ez az István, amilyen lobbanékony, a minap is elindult, hogy ő felidei, kik terjesztik a rémhíreket, mert teit volt a raktár patkószöggel. Hallom aztán, hogy itt a tornácban azt mondja Bakos Lajinak: na, eredj, vegyél magadnak patkószöveget, ne lótsd meg a falut a panaszalddal. Azt mondja Bakos, önként nem kell patkószög, ő csak feleltette, mert a sógora panaszodott. Akkor küldd a sógorodat. Hát annak se kell, csak szába kerül a multkoriban, hogy venne magának egy

lovat, de valaki azt mondta, vigyázzon, mit csinál, mert mostanság nem igen lehet patkószöveget kapni. Így blza, Berni. Mondom neki, ki fizeti meg neked a sok járkálást? Legálább megtalpalatnák a csim-mátat. Csak mosolyog. Nem úgy megyen az, édesanyám. A magunk ügyiben járkalunk.

De azon a napon mégis kiltört a háború közöttük. Vacsorakor István azt mondta az öregnek, aki éppen azon gondolkodott a fiút előtt a kicsi széken, bevallja-e, hogy eladta a félhold földet, vagy várjon még vele, csendesebb napokig.

— Édesapám. Ma feljötték hatan a néptanácsához és azt mondták: vagy szervezzünk, vagy hagyjuk abba. Vagy felavatjuk a gazdaságot, vagy visszavonjuk az aláírásukat. Ok nem várnak évekig.

— Ki kergeti őket? — mondta ingerülten az öreg.

— Nem kergeti őket senki. Csak véghez viszik, amit elhatároztak.

— Vigyék véghez. — Elakadtunk. Szikszal már megtörtötte a falut, hogy mi ketten megegyeztünk. Hogy maga kint marad, s ha fordul a világ, a mellét fogja verni: „En ellene voltam.”

— Nem voltam ellene! Szikszal lehet, hogy várja, én nem várom a világ fordulását.

— Ezt mondják.

— Mondják. Az ő bajuk. Az öreg makacsul kihúzza magát, de megszeppent, ilyen beszédre nem várt, nem gondolta, hogy a nevét ilyen magasan kezdik hordozni. Sokáig hallgalt, aztán így szólt:

— Láttad, István, hogy már sárgulnak a levelek? — Láttam.

(Folytatása következik).

Értesítés

Az aradi December 30 üzem

ALKALMAZ

5 éves gyakorlattal és államvizsgával rendelkező textilmérnököket,

valamint versenyvizsgát hirdet a

fonómesteri, szövövmesteri, kikészítő mesteri és karbantartási mesteri állások betöltésére

A versenyvizsgára mindazok jelentkezhetnek, akik állami mesteriskolai végzettséggel rendelkeznek.

Jelentkezési kérvényeket január 20-ig a személyzeti osztálynak kell benyújtani.

A versenyvizsga időpontja 1960. február 1.

A téli hónapokban is felkészülten várják a dolgozókat fűdő- és üdülőtelepeink

Fűdő- és üdülőhelyeinknek most, a téli időben is számos intézkedést tettek a dolgozók minél kényelmesebb üdülése, illetve hatékonyabb gyógykezelése érdekében.

Szovátán újabb két pavilont állandósítottak és 120 ágygal növelték a fűdőhely befogadóképességét.

Herkulesfürdőn galvanikus fűdőhelyeket működésbe és hatékonyabbá tették az elektroterápiai kezelést.

A Olasesti központi szanatóriumban fizioterápiai osztályt létesítettek.

Govorán, Slanic-Moldován és más fűdőhelyeken is számos lényeges intézkedést hajtottak végre.

Az utolsó évnegyedben 38.000 dolgozó elszállásoltát és gyógykezelését biztosították fűdőhelyeink.

A mesterek szerepe a termelésben

Az RMP KV 1959. július 13-14-i plenáris ülésén Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs hangsúlyozta a mesterek fontos szerepét az üzemek, vállalatok termelésében. Az üzemek és vállalatok életében mind nagyobb szerepet töltenek be a mesterek, akik — a tervfeladatoknak megfelelően — a gépcsoportok munkáját irányítják. Ismeretes, hogy az egyes részlegek tervét váltásokra és gépcsoportokra osztják és így figyelemmel kísérhetők, hogy az illető váltás, vagy gépcsoport mennyivel járul hozzá a részleg tervfeladatának teljesítéséhez. A mesterek tolmácsolják a vállalat műszaki vezetőségének intézkedését a munkásoknak, rajtuk keresztül ismerik meg a munkások a különböző feladatokat.

A mester a gépcsoport tervét felosztja a dolgozók között és ezáltal nyomom követheti, hogy a munkások milyen mé-

terben járulnak hozzá a terv teljesítéséhez. Ugyanakkor, ha egyes munkásoknál a termelésben lemaradás mutatkozik, mindent el kell követni annak felszámolása érdekében. Nagy segítséget jelent a mesterek számára, ha már a hónap végén megkapják a következő hónap tervelőirányzatát. Így már előre biztosítani tudják gépcsoportjuk számára a szükséges nyersanyagot, segédanyagokat, szerszámokat és ismerethetők a dolgozókkal is az előtűző álló feladatokat. A terv ily módon való előkészítése biztosítja arra nézve, hogy az illető részleg idejében teljesíti majd tervelőirányzatát.

Másik igen fontos kérdés a terv teljesítése szempontjából a munkások helyes elosztása. A jó mesternek figyelembe kell vennie a munkások szakmai felkészültségét, stb., hogy minden munkás számára a leg-

megfelelőbb helyet töltsék be és így a legtöbbet tudják nyújtani. A mesterek fontos feladata a felsoroltakon kívül a munkások képzésének, az új munkamódszerek alkalmazásának, az új technika bevezetésének és az újmozgalmak kiterjesztésének hathatós támogatása. Mindezek nagymértékben megkönnyítik a munkát, növelik a munka termelékenységét, tehát emelik a termelést, ami a terv teljesítésének biztosítja. A beíró tartalékok feltárással és hasznosításával szintén fontos szerepet töltenek be a mesterek, akik jól ismerik a munkafolyamatot, megfelelő intézkedéseket tehetnek a fájlagos anyagforgáshoz és a hulladékok csökkentéséhez, a nem produktív kiadások kiküszöbölésére érdekében.

Mindezeket a feladatokat a mesterek csupán úgy teljesíthetik, ha igen jó szakmai felkészültséggel rendelkeznek.

A mestereknek ismerniük kell az új technikát, a legújabb munkamódszereket és felszereléseket, hogy mindig feladatuk magasztaló állhassanak. Ugyanakkor fontos, hogy a mesterek állandóan fejlesszék politikai ismereteiket, és alaposan tanulmányozzák pártunk és kormányunk határozatait, a lelkesedni tudják a dolgozókat azok gyakorlatba átvételére. Az 1960-as év új termelődátáit szab meg a mesterek számára is. Jó felkészültséggel, a munka helyes megszervezésével, sok hozzájárulást üzemünk és vállalatunk mesterei erős támaszai lesznek a tervelőirányzat maradéktalan teljesítéséért folyó harcban.

Nacht István mérnök,
a Teba gyár dísznövelője

SZÉP, BARÁTJEGYZETFÜZETTEL RAJONUNKBAN

SÁGOS kis köz-
ség Sofronya.
Mindjárt az állo-
más mögött
van a fűtő.

Itt áll a néptanács, a posta épülete, valamint távolabb a négyosztályos iskola. A téli vakáció idején, amikor a községben járunk, néma volt az iskola, de még a környéke is. Az iskola igazgatóját, Handra Gheorghe elvtársat, sem találjuk megszokott munkahelyén.

A kollektív gazdaságnál van, — mondották a néptanácsnál, — az évi leltározásnál segítők.

A KOLLEKTÍV GAZDASÁG A falutól mintegy másfél kilométernyire fekvő, hatalmas volt urasági kastélyban kapott helyet, már tíz évvel ezelőtt. A felszabadulás előtt a kastély közelébe sem mertek menni a falubeliek. Jaj volt annak, aki be merésztelt lépni a kastély parkjába. Azóta sok minden megváltozott. Óriási gyümölcsöskertet létesítettek a kastély előtt. A fiatalabbak úgy érzik, mintha mindig az övék lett volna a szép, nagy sárga épület. Misk István elvtárs azonban, a kollektív gazdaság egyik alapító tagja, még emlékszik azokra az időkre, amikor az egész község lakossága és a környező falvak népe éhberért dolgozott, halmaltól késő estig Puraly földbirtokosnak. Misk bácsi is nap-számoskodott néhány évig a nagybirtokon, de azokról az évekről nem szívesen beszél.

Husz lejt kaptunk egy napra s többet került akkor egy kiló kenyér, — mondja — de tessék megnézni, mit kaptunk az 1959-es év végén, — mutat egy köteg papírra, mert ő is a leltározásnál segít. — Az egész falu kollektivizált, együtt dolgoztunk a több, mint 1100 hektár földön s mindenki annyi részesedést kapott, hogy abból becsületesen megéljen.

ILYENKOR TÉLEN, amikor nincs munka a mezőn, mivel

EGY A SOK KÖZÜL

foglalkoznak? Van-e szórakozási lehetőségek? — tereljük a szót a község kulturális életére.

— Van bizony. Majd ezer kötetes könyvtárral rendelkezik a község, én is szeretek olvasni, no meg rádiót is hallgatunk. Több mint 160 rádió van Sofronyán — mondja büszkén — s mindjárt be is bizonyítja, hogy a sofronyalak tájékozottak az események terén.

— Meg azután kultúrsportja is van a községnek. Sok szép román és magyar színdarabot mutattak már be. Most is versenyre készülnek. Jól felszerelt táncospartunk is van. Dehát ez a fiatalok dolga. Mi csak megnézzük, mit tudnak s megtapsoljuk őket.

S Misk bácsiból árad a szó, mindenről tud, akár csak a többi községben. Nem vonul félre nem érzi még öregnek magát. A kollektív gazdaság valamennyi tagja, dolgozó parasztok, vezetők egyaránt, együtt haladnak a száguldó, soha meg nem álló élettel.

Handra elvtárs, aki a község kulturális életét irányítja, eddig szótlanul hallgatta a beszélgetést.

— Azt hiszem, mindent megtudott már — mondotta azután, én még csak annyit tehetek hozzá, hogy az 1960-as évben még szebb tervek megvalósítása előtt állunk. Január végén kerül sor a színjátzó együttesek falvak közötti versenyére. Mindkét prózai együttesünk nagy odaadással készül a versenyre. A román együttes tagjai közül Mot Emilia, Suelu Aurelia, Madarasan Eugen, valamint Volintir Gheorghe tűnt ki lelkes munkájával, a magyar együttesből pedig Vajdovics Piroška, Horváth László, Misk Rozália és Molnár Károly.

NAGYRÉSZNEN ÖNKÉNTES MUNKAVAL felépült az új gazdasági, hétosztályos iskola.

A fiatalok részére minden héten tudományos, vagy politikai előadással egybekötött táncelő-
utánokat, a kisgyermek részére pedig mesedélutánokat rendezünk — mondja még Handra elvtárs.

Mint cseppben a tenger, úgy tűnik, Sofronya lakosainak élte egész dolgozó parasztágunk megváltozott sorsát.

A sofronyalak példája azt is igazolja, hogy ahol szorgalommal és hozzáértéssel felhasználják a párt és kormány teremtette lehetőségeket, ott egyre szebbé, gazdagabb, tartalmasabb válik a falusiak élete is.

Sajgó Márta

Vásárlás közben

Növelni lehet a jövedelmet az újmándi kollektív gazdaságban

Újmánd

az elmúlt év tavaszán kollektivizált községé vált. Újmándon 345 család 1004 hektár földön gazdálkodik közösen. S ha most, az évzárás után megkérdezzük a szorgalmas kollektivistákat, hogy vannak megelégedve az 1959-es eredményekkel, azt válaszolják: nagyon. Ez így is van, mert mindazok, akik az év folyamán szorgalmasan dolgoztak, mint Szikora Lajos, Vrabies Gheorghe, Antal György, Péter György és a többiek, bő javadalmazásban részesültek. Egy munkanap értéke gabonában és pénzben összesen meghaladta a 34 lejt.

A gazdaság pénzbevétele 100 hektáronként elérte a 154.000 lejt. Ez azonban nagyobb is lehetett volna. A jövedelmi részt, 360.000 lejt, a zöltség- és közlekedési terheléssel csökkentették. Szép pénzügyi eredményt kaptak az állammal szerződött gabonafélék értékesítése során is. Az újmándi kollektivisták a közgyűlés határozata alapján az elmúlt évben pénzbevételeik 15 százalékát csatolták az osztálytalan alaphoz, amelynek értéke így az évvégi zárszámadás alkalmával meghaladta az 1.500.000 lejt.

Ha figyelembe vesz-

szük az elmúlt év kedvező időjárási körülményeit, megállapíthatjuk, hogy Újmándon nagyobb eredményeket is elérhetek volna el. Vegyük sorjában. A gazdaságban az elmúlt évre 72.000 munkanapot irányoztak elő. Most, az évvégi zárszámadás alkalmával kiütl, hogy több, mint 78.000 munkanapot végeztek. Az előirányzott munkanapok túllépéséből most már az következik, hogy az újmándi kollektivisták az előirányzott terméshozamokat is, ez azonban nem így történt. Bu-

zából csupán 1600 kiló hektáronkénti állagot, kukoricából pedig 2800 kiló csöves termést takarítottak be. Felvetődik a kérdés: miért történt ez így? Amint a tények bizonyítják, a gazdaság vezetőtanácsa, élen Tillingier István elnökkel és Georgescu Uliu mezőgazdasági mérnökkel, nem fordítottak kellő figyelmet a növénygazdálkodásra, az agrotechnikai szabályok alkalmazására, különösen a növények sűrűségére.

Az Újmándi druzhában ilyenkor télen nagy keletűk van a bundákban. A kis Mariusnak is bundát vásárolnak szülei. Az eladó „nő” szeretettel segít a próbánál. A kis vásárlónk tetszik a bunda, amint az elégedett pillantásából is látszik.

Igy például a növénygazdálkodás alkalmával nem végeztek el idejében és megfelelően az agrotechnika által előírt munkákat. Ez annak tulajdonítható, hogy a vezetőtanács a növénygazdálkodás idején sem mozgósította az összes tagokat a feladatok teljesítésére. Így a tagságnak mintegy 80 százaléka dolgozott. A növénygazdálkodás alkalmával nem fordítottak figyelmet arra sem, hogy megfelelő sűrűséget biztosítsanak a növényeknek. Így például hektáronként 28–30.000 helyett mindössze 10.000 szál kukoricát termesztettek. A kukoricánál 110.000 helyett mindössze 65–70.000 szálát. Tehát az újmándi kollektivisták csak a feleannyit termesztették, mint amennyire lehetőségek lettek volna. Káros befolyással hatott a munkanapok túllépésére az, hogy Zámboj Pál és Mód József brigádlelőnökök felelősen végezték a teljesített munkákat minőségük ellenőrzését, valamint a helyes munkanormák megállapítását. Mindezt azért történhetett meg, mert a vezetőtanács élen Tillingier István elnökkel nem álltak hivatalos magasztalás. A gazdaságban nem dolgoztak ki belső működési szabályzatot sem, s ha valaki vételt a figyelem ellen, a vezetőtanács nem foglalkozott intézkedésekkel. Ezek a tényezők mind hozzájárultak ahhoz, hogy az újmándi kollektív gazdaságban a lehető legjobb eredményeket ne érjék el és az előirányzatnál több munkanapegységet használnak fel.

Az elmúlt év folyamán az állattenyésztés fejlesztése terén érték el bizonyos eredményt az újmándiak. Mig 1958-ban csak 4 fejesehene volt a gazdaságnak, az elmúlt

évben már 24-re növelték a fejesehene számát. A gazdaság méreteihez viszonyítva azonban ez is kevés. Jelenleg 100 hektár szántóterületre még mindig csak 2,3 fejesehene jut. Az év folyamán már foglalkoztak sertésenyésztéssel, a leg-hatásosabb intézkedést azonban az év utolsó hónapjaiban tették, amikor is a tenyésztés céljaira 30 sertést vásároltak a vladimirescui kollektív gazdaságtól. A gazdaság vezetőtanácsa már meglette a szükséges intézkedéseket, hogy a közeljövőben a baromitenyésztés kiszélesítése érdekében tyúkokat vásároljanak a Szikra állami gazdaságtól. Tehát a jelek arra mutatnak, hogy Újmándon is mindjobban felismerik az állattenyésztés fontosságát. Ez elsősorban azért szükséges, mert az állattenyésztés nemcsak a tagság jövedelmét növeli, hanem hozzájárul a talajjavításhoz is.

Ahhoz, hogy az 1960-as évben még jobb eredményeket érjenek el, a vezetőtanácsnak, a pártalapszervezet irányításával és támogatásával mindent el kell követnie, hogy a gazdaság összes tagjai bevonja a munkába. A legmesszebbmenően alkalmazni kell a haladott agrotechnikai módszereket, biztosítani, hogy betartsák a tartományi pártbizottság által meghatározott hektáronkénti növény-sűrűségeket.

Ugyanakkor, nagy figyelmet kell fordítani arra, hogy a brigádlelőnökök és csoportelölőkök nyilvántartásaiban az előirányzott munkanormákat vezessék be. A gazdaság vezetőtanácsának ki kell dolgoznia a belső működési szabályzatot, amely pontosan megszabja a tagság jogaikat és kötelezettségeit, mindazon intézkedéseket, amelyeket a figyelemérték ellen hoznak. S végül ebben az évben tovább kell fejleszteniük az állattenyésztést, amely szintén hozzájárul a gazdaság nagyarányú fejlődéséhez, a kollektivisták pénzjövödelmének növeléséhez.

Goda István

A szerkesztőség postája

NADRAU GHEORGHE — November 7 gyár. A falujánál sokról szóló levele érkezés, tartalmas volt. Azért nem közöltük, mert későn érkezett. A tudósítás kézhöz vételek már az elért eredményekről számoltunk be olvasóinknak.

MANDITS KATALIN. — Vörös Tróka-gyár. A falujások tevékenységéről szóló írását nem közölhetjük, mert áltálatos. Kérjük, írja meg részletesen: milyen cikkeket találhatok a falujásokon, milyen kérdéseket tartalmaznak, hogyan dolgozik a szerkesztőbizottság. Mindezeket tényekkel támassza alá.

ILLES LAJOS — Metalurgica Helyipari Vállalat. A vállalat fejlődéséről szóló anyagát

nem közölhetjük, mert áltálatos, helyesen mutat rá arra, hogy különböző válságokban nagymennyiségű közszükségleti cikket gyártanak, de erről csak áltálatosságban ír, s nem ismereti azt sem, hogy az elmúlt időszakban milyen új egységekkel bővült a vállalat és hogyan teljesítették a vállalat előtt álló feladatokat. Kérjük, tájékoztassa erről szerkesztőségünket.

KOTVÁN LUCIA — Otélul Helyipari Vállalat. A termelőszövetkezetek orvosi rendelőjéről szóló tudósítást a felsőbb szervekhez továbbítottuk kivizsgálás céljából. Miután választ kapunk, értesítjük az intézkedésekről.

A szocializmus gazdasági hatalma és a béke megszilárdítása*)

A Nap körül ott kering az első szovjet mesterséges bolygó. A tenger hullámain szovjet jégtróli atomhajó hajítja. A Szovjetunió címeres zászlaja feljutott a Holdra. A szovjet önműködő bolygóközi állomás megkezdte a Holdat és a Földet a Földtől nem látható oldalát. Ezek, a nemzedékünk szemé előtt lepergő események felcsigázták az ember képzelőerejét. Valósággyá válik, ami nemrég még mesének tűnt. A Szovjetunió a tudomány és technika legújabb vívmányai-val felvértezve utat tört az emberiségnek a világűrbe.

Az atomenergia, a bolygóközi repülés és az elektronika korszakában az emberiség előtt valóban grandiózus lehetőségek nyílnak arra, hogy uralma alá rendelje a természet erőit, hogy boldogságot teremtsen a bolygókon. Amde ne feledjük, hogy a termokonkris energia, a rakéták szédületes ereje és a gyorsan működő automaták az emberiség kárára is felhasználhatók. Az emberek soha sem feledkeznek meg róla, hogyan zúdult Hiroshima békés lakosaira a bombába zárt hatalmas atom. Azóta a nukleáris fegyverek szörnyű hallatlan méreteket öltöttek. Egyre újabb és újabb tömegpusztító fegyvereket gyártanak. De az emberiség nagy szerencséjére, napjainkban, a

P. RUSZOV

nagy tudományos felfedezések és műszaki eredmények idején földünkön létezik és gyorsan fejlődik a szocialista rendszer, amelynek szerves sajátossága a békére való törekvés!

A további haladás attól függ, vajon bekövetkezik-e a földön a tartós béke. Az ember keze mindenütt „lámpontot” keresnek, hogy az események alakulását a háború veszélyétől a béke, az ellenségeskedéstől a bizalom felé fordítsák. S ez napjainknak parancsoló szava. A békés egymás mellett élés lenini eszméje mindjobban behatol az emberiség többségének tudatába. Ennek a nagy eszmének kell az államközi viszonyok természetes követelményévé válnia, mégpedig nem az „általános harmonia” eszményi társadalmában, hanem napjaink realitás földi világában, ahol heves társadalmi konfliktusok mennek végbe és dul az ideológiák harc. A szocialista rendszer fejlődése az egyetemleges béke megszilárdítására és a néptömegek jólétének biztosítására irányul. Az izmosodó, életerőtől duzzadó szocializmus békés kihívást intéz a roszakat, de még mindig erős kapitalizmushoz, s felajánlja neki, hogy versenyezzenek a gazdaság, a tudomány és a kultúra fejlesztésében, a népek életszínvonalának emelésében. Vajon a két rendszer közül melyik tudja az,

emberhez méltó életkörülményeket a legjobban biztosítani?

Ezt a kérdést, valamint azt, hogy melyik rendszer az a jövő, nem katonai összecsapásban kell eldönteni — amint azt már Nyugaton is sok politikus kezdi megérteni —, hanem a két rendszer békés versenyében.

I.

Napjainkban az embermilliók izgatottan figyelik a szocializmus és a kapitalizmus történelmi versenyt. A burzsoázia ideológusai mindent elkövetnek, hogy meggyőzzék a tömegeket a kapitalizmus fölényéről és életképességéről. Könyvek és újságok, statisztikai kiadványok és parlamenti bizottságok jelentéseit tele vannak olyan anyagokkal, amelyek aggalyságot keltenek a szocializmus és a kapitalizmus anyagi-termelési bázisát. Némelyik felület és elvontan rövidlátó megfigyelésnek úgy tűnhet, mintha a tökéletes rendszernek jobb perspektívái volnának gazdasági erejének növelésében. Valóban, a kapitalista gazdasági rendszer egészében véve néhány mennyiségi mutatót tekintve még felülmúlja a szocialista rendszert, a föld területének 74 százalékát foglalja el, a világ összlakosságának 65 százaléka ott él, s a világ ipari termelésének körülbelül kétharmadát a kapitalista rendszer szolgáltat-

ja. Am önmagukban a mennyiségi mutatók, bármennyire fontosak is, még nem határozzák meg egyik vagy másik rendszer gazdasági erejét. Ez az erő és növekedésének távlati elsősorban a történelmi fejlődés tendenciáitól, a gazdasági előrehaladás jellegétől és ütemétől, s végső soron a társadalomgazdasági rendszertől függnek.

Hogyan is fest hát a két világrendszer, milyennek a távlatok ebből az egyedül helyes szempontból nézve?

A tökéletes világrendszer a kapitalista nemzetközi munkamegosztás láncával összekapcsolja különböző nemzetgazdaságok labilis, antagonizmusok egyensége. Ideiglenes forma, amely az olykor ellentétes célok felé törekvő, egymásnak ellentmondó nemzeti és társadalmi erőket egyesíti. Nagy imperialista hatalmak, magas és közepes fejlettségi szinten álló kapitalista országok, gyarmatok és félgymarmatok tartoznak ebbe a rendszerbe. Sok egykori gyarmati ország még a kapitalista nemzetközi munkamegosztás szférájában él. A volt gyarmati országokra a volt területének 15 százaléka, a vitatott lakosságának 28 százaléka jut, a gyarmatokra pedig 19, illetve 6 százalék. Ezeket az országokat mérhetetlen kincsek rejtőznek. Egyedül a kapitalista világ magán- és vasércbányáinak csaknem egyharmadával rendelkeznek.

Ebből könnyen megérthetjük, milyen megrögzött csapásként éri az imperializmust az, hogy

az egykori gyarmatok népei kivívják politikai függetlenségüket, s a gazdasági fejlődés önálló útjára harcolnak. S bár a külföldi monopóliumok pozícióit az említett országok gazdaságában még erősek, ezen országok többsége mégis az imperializmus tartékából a haladót, antiimperialista erők szövetségessé vált. A fiatal nemzeti államok, azáltal, hogy a nemzetközi kapcsolatok nem egyenlő formát öltöztetnek és a szocialista országokkal sokoldalú gazdasági kapcsolatokat létesítenek, megszabadulnak a nemzetközi kapitalista munkamegosztás béklyóitól. A népek gyarmati börtönének elkerülhetetlen, végleges összeomlása tovább fokozza a kapitalista rendszer általános labilitását.

A kapitalista világrendszer magvát két nagyhatalom — az Egyesült Államok, Anglia, a Német Szövetségi Köztársaság, Franciaország, Kanada, Olaszország és Japán — gazdasága alkotja. A világ ipari termelésének több, mint a felét ezek az országok szolgáltatják, jóllehet a föld területének 15 százalékát foglalják el s a világ lakosságának 17 százaléka él itt. Gazdasági potenciáljukat azonban nem tehetjük egységes egészként a történelem mérlegének serpenyőjébe. Gazdaságukat a kölcsönös ádáz konkurrencia-harc gyengíti. A nemzetek feletti állam-monopólium szövetségei létrehozása, az imperializmus teoretikusainak állításai ellenére, egyáltalán nem szünteti meg ezt a harcot, hanem csupán új, ele-

sebb formákat ad neki. Ellentétben vannak az amerikai monopóliumokkal a japán és a nyugat-európai monopóliumokkal, a Német Szövetségi Köztársaságnak Angliával, a „közös piac”-nak a „szabad kereskedelmi övezet”-tel, az egyik országnak a másikkal, az egyik tömbnek a másikkal, az egyik trösztnek a másikkal — ez a tökéletes gazdasági kapcsolatok jellegzetes képe. A kapitalista rendszer helyrehozhatatlanul aláássák a megoldhatatlan belső ellentmondások is: a termelés anarchiája, a válságok és az osztályharc.

A szocialista világrendszerben végbenő folyamatok elvileg más jellegűek. A szocialista országokban a termelési eszközök társadalmi tulajdona, az antagonizmusok ellentmondások megszüntetése új, a történelemben még soha nem tapasztalt viszonyt hozott létre az államok között: az internacionalizmus, a barátság és a kölcsönös segítségnyújtás viszonyát.

A jelenlegi szakaszban a szocialista országok gazdasági együttműködésének szulypontja a forgalom, az árucsera területéről áthelyeződik a termelés területére. Az államok együttműködésének új, csakis a szocializmusra jellemző formája a népgazdasági tervek összeegyeztetése, amely minden országunk megadja a fejlődés világos perspektíváját és lehetővé teszi számára erőforrásainak legteljesebb kihasználását. A népgazdasági ágak fejlesztését és a tudományos kutatómunkát a Kölcsönös Gazdasá-

gi Segítség Tanácsa és annak ágazati állandó bizottságai koordinálják a szocialista országok gazdaságának általános fellendítése érdekében, egymás gazdaságának kölcsönös kiegészítése és támogatása alapján. A tervszerű szocialista kooperáció minden országnak erőt takarít meg és lehetővé teszi számukra, hogy olyan feladatokat oldjanak meg, amelyekre sok ország külön-külön nem lenne képes. Ez vonatkozik például a nukleáris energia békés kihasználására, a közös energiarendszerek megteremtésére és a nagy sorozatban való gépgyártásra. Jelenleg már megkezdődtek a munkálatok az európai népi demokrátiák országokat és a Szovjetunió európai részét összekapcsoló egyenes energetikai rendszer megteremtésére, tervbe vették továbbá annak az olajvezetéknek a közös megépítését, amelyen a Volga-vídek ásványolaja eljut majd Csehszlovákiába, Lengyelországba, Magyarországra és a Német Demokratikus Köztársaságra.

A nemzetközi szocialista munkamegosztás bővül és növekszik. Igaz, ma még korai lenne azt állítani, hogy ez a munkamegosztás már teljesen kialakult; ehhez a bizonyos nehézségeket járó folyamatokhoz időre van szükség. A szocialista testvéri közösségekbe tartozó országok között ma még vannak egyes, olykor lényeges különbségek, főleg a szocialista átalakítások beletözésének fokában és a gazdasági fejlettségi szintjében.

(Folytatása a 4-ik oldalon)

*) Megjelent a Béke és Szocializmus kérdései XII. számában.

Újfajta betont talált fel egy szovjet tudós

MOSZKVA. (Agerpres). — Mihail Sztarkovics szovjet tudós olyan betont állított elő, amely szerkezeténél fogva megközelíti a fémét. Az új betonanyag rugalmas és ugyanakkor csaknem olyan ellenálló, mint az öntöttvas. Ezenfelül különleges vegyi eljárás után nagy nyomással „hegeszthető”.

Mihail Sztarkovics a kísérletek során 2000—3000 légköri nyomást gyakorolt a betonra, miáltal rugalmassá és ellen-

állóvá vált. Az ilyen beton hengereket, akárcsak a fémek. A betonghengereket egyébként néhány évvel ezelőtt a világban először szovjet tudósok alkalmazták. Mihail Sztarkovics módszere révén a beton nemcsak a feldolgozás módjában, hanem a játékoságainál fogva is hasonlít a fémhez.

Az újfajta betont már az iparban is alkalmazzák. Folyamatban van az első beton-hengerde építése is.

Afriai diákértekezlet Addisz-Abeában

ADDISZ-ABEBA. (Agerpres.)

Január 11-én megnyílt Addisz-Abeában az afrikai országok főiskolai hallgatóinak szemmináriuma. Monnen, Etiopia helyettes oktatásiügyi minisztere megnyitó beszédében kiemelte az afrikai és ázsiai országok bandungi és akkrai értekezletének döntő jelentőségét, az afrikai és ázsiai népek felszabadító mozgalmaiban.

A szemináriumon részt vesznek, Etiopia, Belga-Kongó, Fran-

cia Nyugat-Afrika, Kerya, Rhodézia, Nyasszaföld, Libéria, Sierra Leone, Szudán, Ghana, Nigéria és más afrikai országok diákszakszervezeteinek képviselői. A szeminárium fő témája: főiskolások szerepe Afrika felszabadításában a gyarmati iga alól. A szeminárium résztvevői tárgyalni fognak az iriztudatlanság megszüntetéséről, a faji megkülönböztetés kiküszöböléséről és az afrikai országok politikai önrendelkezési jogának valóra váltásáról is.

Tiltakozó nagygyűlés Sydneyben a nyugat-németországi fasiszta kilengések ellen

MELBOURNE. (Agerpres). TASZSZ:

Sydney-ben nagyszabású tiltakozó nagygyűlés volt a nyugat-németországi fasiszta új-jelölése ellen.

A nagygyűlés résztvevői egyöntetűen határozatot fogadtak el, amely kimondja, hogy a náciizmus feltámasztása súlyosan veszélyezteti a demokrá-

ciát és a nemzetközi biztonságot. A nyugat-német kormány-
nak el kell ismernie, hogy ezért felelősség terheli.

A jelenlévők követelték a nyugat-német újfasiszta szerve-
zelek feloszlását, a kormány-
szervek, az igazságszolgáltatás
és a hadsereg megtisztítását a
hitleristáktól.

Amerikai folyóirat szerint

Az USA-ban az idén tovább drágul az élet

WASHINGTON. (Agerpres).

A News and World Report című amerikai folyóirat az ország 1960. évi gazdasági kilátásait elemezve, felhívja az amerikai háziasszonyok figyelmét arra, hogy az élet ebben az évben drágulni fog. Tovább emelkednek a helyi adók, az orvosi szolgáltatás, a közúti szállítás díjai, a ruhaárak, stb. Hozzávetőleges számítás szerint az élet átlag 1,5 százalé-

kal fog drágulni. A farmerek jövedelme ebben az évben a múlt évi színvonalhoz viszonyítva, egymillió dollárral fog csökkenni. A folyóirat ezzel kapcsolatosan emlékeztetett arra, hogy a tavaly hivatalos körökben is elismerték: a farmerek helyzete a mezőgazdasági cikkek árának csökkenése és az iparcikkek árának növekedése folytán teljesen kilátástalan. A folyóirat szerint csökkenni fog az építkezések üteme is,

Bővülnek a szovjet és finn szakszervezetek kapcsolatai

HELSINKI. (Agerpres.) — TASZSZ:

A szovjet- finn szakszervezeti bizottság január 7 és 10-e között Helsinkiben ülést tartott. Megvitatott a finn és a szovjet

szakszervezetek és munkaközösségek baráti kapcsolatainak továbbfejlesztésére vonatkozó kérdéseket. A kölcsönös és teljes megértés, a barátság légkörében a két fél aláírta az 1960.

évi meg egyezést szakszervezeti küldöttségek, munkások, sportolók, előadók, turisták, valamint kiadványok és fényképfelvételek cseréjéről.

Dán pacifista szervezet az atomfegyverkezés ellen

KÖPPENHAGA. (Agerpres.) TASZSZ:

A „Háború ellen” elnevezésű pacifista szervezet vezetősége nyilatkozatban hívta fel a lakosságot, hogy még határozottabban küzdjön a dán hadsereg atomfegyverkezése ellen.

A katonai körök képviselői, egyes vezetők követelik, hogy szerezzenek atomfegyvereket rakéták számára. Mi azonban megfogadjuk, hogy emberek leszünk, ha ezt a tervet valóra akarják váltani, széleskörű tiltakozó kampányt indítunk ellene — hangsúlyozza egyebek között a nyilatkozat.

Üdülési övezetek létesülnek a szovjet főváros környékén

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

A Moszkva városi szovjet elhatározta, hogy a főváros környékén, a legfestőbb helyeken üdülési övezeteket létesít. Rövidesen penzió-szállók épülnek a Kljazma és Isztirszkoi társaságok üdülőterületén. Az építési munkákat meg ebben az évben megkezdik.

Szovjet-amerikai tárgyalások Washingtonban

WASHINGTON. (Agerpres.) TASZSZ:

Január 11-én Washingtonban szovjet-amerikai tárgyalások kezdődtek a kölcsönös és békés (Lan-Leass) törvénnyel kapcsolatban. A tárgyalásokon

résztvevő szovjet küldöttség vezetője Mensikov, a Szovjetunió washingtoni nagykövete, az amerikai küldöttség vezetője pedig Charles Bohlen, az amerikai külügyminisztérium nagykövete rangú különátancosa.

A Der Spiegel szorgalmazza a volt náci eltávolítását a nyugatnémet államgépezetből

BONN. (Agerpres).

A nyugat-németországi fasiszta elemek tevékenységének fokozásával kapcsolatban a

Der Spiegel című folyóirat szorgalmazza a volt náci eltávolítását az államgépezetből. A lap mindenképp követeli Globke államtitkár, valamint Oberländer áttelepítésiügyi miniszter eltávolítását. Szinte elképzelhetetlen, — írja a lap — hogy Oberländer, aki részt vett az 1923 évi müncheni hitlerista puccsban, aki fontos tisztséget töltött be a náci uralom alatt, a Német-Kelet Szövetség vezetője volt, miképpen válhatott mégpedig igazi néven, a Bundestag keresztény-demokrata csoportjának tagjává és miképpen lehet több, mint hat év óta Adenauer minisztere.

Egy japán sziget lakosságának tiltakozása rakéta lövegállások építése ellen

TOKIO. (Agerpres). — TASZSZ:

A Tokiótól 100 kilométernyi-

re fekvő Niizima sziget lakossága tiltakozó nagygyűlést tartott az ellen, hogy a szigeten távirányítású lövedékekkel akarnak lögyakorlatokat végezni.

A helyi lakosság képviselői ismételték ki, hogy megvédik földjeiket, nem járulnak hozzá ahhoz, hogy a szigeten rakéta-támaszpontot létesítsenek.

Január 10-én újabb tiltakozó nagygyűlés volt a szigeten. A nagygyűlésen megjelent a japán parlament több kommunista és szocialista képviselője, valamint a szakszervezetek megbízottai is.

A jelenlévők felhívták a lakosokat, hogy a szigeten rakéta-támaszpontot ne építsenek. A lakosok azt követelték, hogy a szigeten rakéta-támaszpontot ne építsenek.

Nyugat-Németországban folytatódik a haladó szellemű elemek üldözése

BERLIN. (Agerpres).

A nyugatnémet hatóságok továbbra is üldözik a haladó szellemű elemeket. A Dortmund tartományi törvényszék 5 havi börtönbüntetésre ítélte

Max Schillinget, a mezőgazdasági és erdészeti kérdésekkel foglalkozó öszenmet bizottság Eszék-Rajna—Westfália-i szervezeteinek titkárát azzal a vád-

dal, hogy „veszélyeztetni az állam biztonságát”.

A maina-frankfurti törvényszék két hónapi elzárásra ítélte Karl Schidlet, a náci által üldözött személyek szövetségének tagját csupán azért, mert nyilvánosan kijelentette, hogy a náci államgépezetben és az igazságszolgáltatási szervekben tulsúlyban vannak a volt náciak. K. Schidlet annakidején a náci törvényszék négy és fél évi kényszermunkára ítélte.

Ugyancsak a maina-frankfurti törvényszék 7 hónapi börtönbüntetésre ítélte Lot kasseli lakost, mert részt vett a német szabad ifjúsági szövetség tevékenységében, mielőtt a bonni kormány betiltotta ezt a szervezetet.

Véget ért a marokkói Istiglal párt országos kongresszusa

RABAT. (Agerpres.) — TASZSZ:

Casablancában véget ért az Istiglal párt országos kongresszusa.

A kongresszus egyik határozata kimondja, hogy az összes népeknek joguk van dönteni sorsuk felől, kivívni szabadságukat és függetlenségüket.

Az Afrikára vonatkozó határozat kiemeli, hogy az összes független afrikai országoknak össze kell fogniuk, hogy közös politikát dolgozzanak ki az imperializmus ellen.

A kongresszus megválasztotta a párt országos tanácsát. Alkal El Passit újra megválasztották a párt elnökévé.

A szocializmus gazdasági hatalma és a béke megszilárdítása

(Folytatás a 3-ik oldalról)

A szocialista világrendszerben gyorsan kiegyenlítődik az egyes országok gazdasági fejlettségének szintkülönbsége, amely az egykori kapitalista munkamegosztásból eredt. Így például a háború előtti időszakban azon a területen, amelyet ma a szocialista világrendszer foglal el, 24,7 millió tonna acélt termeltek. Ebből körülbelül 1,3 millió tonna, vagyis mintegy 5 százalék jutott Kínára, Bulgáriára, Magyarországra és Romániára. 1958-ban a szocialista országok acéltelmele meghaladta a 80 millió tonnát, ebből az említett országok több, mint 10 millió tonnát, vagyis 12 százalékánál is többet termeltek. Ezek a tények fényesen bizonyítják, milyen gyorsan kiegyenlítődik a szocialista országok gazdasági és kulturális fejlődésének általános frontja.

Lenin rámutatott arra, hogy az új társadalmi rendet harcba tekintettel kell lenni „a világ minden nemzetének proletariátusa által közös terv szerint szabályozandó egységes világ gazdasági létrehozásának tendenciájára.” (Lenin Művei. 31. köt. 141. old.) A jelenlegi szakaszban még nem ért k meg az objektív feltételek ahhoz, hogy valamennyi szocialista ország gazdasága egyesüljön, amde ezek az országok gazdaságiag mind közelebb és közelebb kerülnek egymáshoz, kapcsolataik egyre átfogóbbak

lesznek s fokozatosan kibontakoznak az egységes gazdaság körvonalai.

A szocialista világrendszer nem a célok ideiglenes egysége folytán összekapcsolt állami átmeneti egyesülés, hanem az állandó és alapvető érdek az azonoságá révén össze-
forrt szocialista országok szikkilárd ereje, megbontathatlan politikai és gazdasági testvéri közössége. A szocialista országokat a társadalom-
gazdasági rendszer típusának azonosága, az államhatalom közös osztálylánye, a szocializmus és a kommunizmus győzelméért vívott harcban követelt érdekeik és céljaik egysége, a marxizmus—leninizmus közös ideológiája egyesíti. Erejük kiapadatlannal forrása megbontathatlan egységükben rejlik. Az objektív történelmi szükségletek megfelelően fejlődő szocialista rendszer óriási fölténye megokozozza a rendszerhez tartozó valamennyi ország gazdasági erejét, biztosítja gyors gazdasági felemelkedésüket s egységes frontban való előnyomulásokat a kommunizmus felé.

Az új társadalmi rendszer főként a nyugati burzsoa megfigyelők közül is mind többen elismerik. Mi a szocializmus sikereinek a titka és mi a kapitalizmus kudarcainak az oka? — teszi fel a kérdést például Jacques Gascuel, a neves francia közgazdász. Hiszen „az emberek mindenütt csak em-

berek; s az Egyesült Államok anyagi kincsei és eszközei felülmúlják vetélytársainak anyagi kincseit és eszközeit”. „E sikereket titkát könnyű megfelfedezni — válaszolja Gascuel. — Arról van szó, hogy a szocializmus pontosan meghatározott cél elérésére összpontosítja erőfeszítéseit s a közérdekű problémákat előnyben részesíti a magánszemélyek érdekeihez fűződő problémákkal szemben. A nyugati világban éppen a magánérdekek túltengése, össze-
ütközése, vagy akár össze-
egyeztetése egyáltalán nem követhető, a köz érdekeinek, elköltői, hátkérbe szorítja azokat, fekezi a haladást, zavart kelt, bátoratlanná teszi az ifjúságot.” Feltétlenül egyet kell értenünk ezzel a jellemzéssel. A kapitalista gazdaság nem bírja a versenyt a szocializmus felé. Ezt meggyőzően igazolják a szocializmus és a kapitalizmus gazdaságának elemzése és a két rendszer fejlődésének ebből az elemzésből kirajzolódó távlatai.

II.
A világ ipari termelésében az első szocialista állam részaránya 1917-ben mindössze 2—3 százalék, 20 évvel később már körülbelül 10 százalék, 1958-ban mintegy 20 százalék volt. Ugyanebben az évben a világ ipari termelésének több, mint egyharmadát a szocialista országok szolgáltatták. A Szovjetunió — a leghatalma-

sabb szocialista ország — az ipari termelés volumenét 1958-ban 1913-hoz viszonyítva 36-szorosára növelte, a munkatermelékenységet pedig megítézte. A tudomány és a technika döntő ágaiban a Szovjetunió biztosan tartja vezető szerepét. Ez a néhány adat és tény minden szónál többet mond. Hangsúlyoznunk kell, hogy a szocializmus fejlődésében a már eddig megtett út nagy része volt a legnehezebb. Csaknem három évtizeden át a Szovjetunió volt az egyetlen szocialista sziget a kapitalista államok ellenséges tengerében. A szocializmus utáiban hatalmas akadályok tornyosultak: a cári Oroszország technikai-gazdasági elmaradottsága, az új társadalom építésében való tapasztalatlansága, az imperialisták által kirozsztott háborúk és azok pusztításai. Főleg éppen ezek a nehézségek okozták, hogy a szocializmus még mindig nem érte el a kapitalizmus gazdasági fejlettségének legmagasabb mutatóit, hogy a Szovjetunió a termelési volumenét tekintve egyelőre még csaknem 50 százalékkal, a munkatermelékenység terén pedig körülbelül 50—60 százalékkal elmarad az Egyesült Államoktól.

A szocializmus történetében most elérkezett az az időszak, midőn a társadalmi rendszerben rejlő összes lehetőségek gyorsan kibontakoznak. A szocializmus a kapitalizmussal folyó verseny döntő szakaszába lépett, hogy 1965-re megszerezze az abszolút föltényt a világ gazdaságában és hogy a világ ipari termelésének több, mint a felét szolgáltassa. Ez a legközelebbi feladat, amely azon-

ban egyszersmind előkészíti a következő ugrást. Ez az ugrás lesz a szocializmus alapvető gazdasági feladatának megvalósítása — ezzel a szocializmus az egy főre eső termelés terén túlszárnyalja majd a legfejlettebb kapitalista országokat és biztosítja a legmagasabb élet-színvonalat a világon. Ez a kapitalizmussal vívott gazdasági verseny végső célja. Am ennek elérése után nem áll meg az előrehaladás — ellenkezőleg, gigantikus módon meggyorsul.

Ez a távlati realitás, nem pedig fantázia. S hogy ez így is van, azt a két rendszer versenyének történelmi tapasztalatai bizonyítják. 1950—1957 folyamán az ipari termelés átlagos évi növekedése a szocialista országokban 13,1 százalék volt, a kapitalista országokban pedig csupán 5,8 százalék. Ebben az ütemben mutatkozik meg a két rendszer versenyének alapvető törvényszerűsége: a szocialista gazdaság gyorsabb ütemű fejlődése, amely az utóbbi években minőséileg új körülmények kialakulására vezetett, nevezetesen arra, hogy a termelés növekedésének abszolút mutatóiban a szocializmus fölténybe került.

Lenin már a szovjethatalom első éveiben megmondotta, hogy ha a szovjet rendszerben rejlő összes lehetőségeket kihasználva, a nép alkotó kezdeményezőkészségére támaszkodva, ésszerűen, takarékosan fogunk gazdálkodni, akkor előbb, mint az idő, amikor a társadalmi fejlődés annyira meggyorsul, a gazdaság és a kultúra olyan magasra ível, hogy erről a kapitalizmus még csak

nem is álmodhatott. Az az időszak, amelyről Lenin beszélt, bekövetkezett. A szocialista ipari termelés növekedésének üteme, mint ahogy ezt egész sor

országra vonatkozó adatok bizonyítják, az utóbbi években (az előző évhez képest százelekben kifejezve) a következőképpen alakult:

Ország	1950—57. évek átlaga	1958	1959. első félév
Szovjetunió	10,1 ¹⁾	10,0	12,0
Kína	26,9 ²⁾	66,0	65,0
Csehszlovákia	10,8	11,3	11,0
Német Demokratikus Köztársaság	11,7	10,9	12,4
Bulgária	14,0	16,0	25,1 ³⁾
Koreai Népi Demokratikus Köztársaság	14,0 ⁴⁾	40,0	75,0

1) 1957;
2) 1949—1957;
3) 1959 kilenc hónapja;
4) 1954—1957;

A gazdaság gyorsított fellendítése a szocialista világrendszer fejlődésének új szakaszához fűződik: a Szovjetunió belépett a kommunizmus általános kibontakozó építésének időszakába, számos népi demokratikus ország pedig a szocialista építés betetőzésének kor-
szakába. A szocialista országok végrehajtják a termelés gyors növekedését előirányzó népgazdaságfejlesztési távlati terveket. Megvalósul az a nagy-szerű program, amely kihasználja a mai termelőerőknek a tudományos és műszaki forradalom folytán egyre növekvő lehetőségeit; mélyül a tudomány és a termelés kapcsolata, meggyorsul a műszaki haladás és az automatizálás, minden vonatkozásban fejlődik a vegyipar, növekszik a beruházások határfoka. E program végre-

hajtásában roppant nagy szerepet tölt be a dolgozók alkotó kezdeményezőkészségének hatalmas fellendülése. A dolgozók magas fokú aktivitásának és kezdeményezéseinek az az alapja, hogy maguknak a tömegeknek legsajátabb érdekük a termelés szüntelen növekedése. Ilyen hatalmas ösztönzőről még egyetlen társadalmi rendszer sem ismert.

A nehézségek és a multban hozott ideiglenes áldozatok ellenére a történelemben a szocialista rendszer biztosítja először a dolgozók munkakörülményeinek és életviszonyainak szüntelen javulását. A Szovjetunióban 1958-ban, 1940-hez viszonyítva (1913-ról nem is beszélve) a cukorfogyasztás 2,8-szeresére, a hús fogyasztás 1,5-szeresére, stb. emelkedett.

(Folytatás a következők)